

राजकीय व सामाजिक आंदोलनातील प्रलंबित
खटले मागे घेण्याच्या शासन निर्णयामध्ये अंशतः
सुधारणा करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्र. पीआरओ-०११४/ प्र.क्र.१२०/ विशा - २

मादाम कामा रोड, हुतात्मा चौक, मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२

दिनांक : १६ डिसेंबर, २०२०.

- वाचा :**
१. शासन परिपत्रक, गृह विभाग क्र.एमआयएस-३३९८/खटले/सीआर ३७०/विशा-२, दि.२९.०९.१९९८
 २. शासन परिपत्रक, गृह विभाग (विशेष) क्र.पीआरओ-१९०५/प्र.क्र.३९६/विशा-२, दि.१५.०९.२००६
 ३. शासन निर्णय, गृह विभाग क्र.पीआरओ-०११०/प्र.क्र.२१४/विशा-२, दि. ०७.०७.२०१०
 ४. शासन निर्णय, गृह विभाग क्र.पीआरओ-०११२/प्र.क्र.१४६/ विशा-२, दि.१९.०६.२०१२
 ५. शासन निर्णय, गृह विभाग, क्र.पीआरओ-०११४/प्र.क्र.१२०/विशा-२, दि. १३.०१.२०१५
 ६. शासन निर्णय, गृह विभाग क्र.बीयुडी-०४१५/प्र.क्र.३१/विशा-२, दि. २८.०९.२०१५ व शुध्दीपत्रक दि. १४.१०.२०१५.
 ७. शासन निर्णय, गृह विभाग, क्र.पीआरओ-०११४/प्र.क्र.१२०/विशा-२, दि.१४.०३.२०१६.
 ८. शासन निर्णय, गृह विभाग, क्र. पीआरओ-०५१६/प्र.क्र.१०६/विशा-२, दि. ३०.८.२०१६.

प्रस्तावना :-

सार्वजनिक हिताच्या विविध समस्यांकडे शासनाचे लक्ष वेधण्यासाठी राजकीय पक्ष व सामाजिक संघटना यांच्यामार्फत बंद पुकारणे, घेराव घालणे, मोर्चा काढणे, निदर्शने करणे इत्यादी प्रकारचे आंदोलनाचे मार्ग अनुसरले जातात. त्यामुळे त्यांच्याविरुद्ध प्रतिबंधात्मक आदेशाचे उल्लंघन केल्याबद्दल गुन्हे दाखल करण्यात येतात व न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल करून खटले भरण्यात येतात. सदर खटले वर्षानुवर्षे चालू राहतात. परिणामी विविध प्रकारच्या आंदोलनातील खटले मागे घेण्याबाबत शासनास विनंती अर्ज प्राप्त होत असल्याने राजकीय/सामाजिक व इतर जन आंदोलनातून उद्भवलेल्या सर्व प्रकरणातील विविध राजकीय/सामाजिक कार्यकर्त्यांविरुद्धचे दि.०१ नोव्हेंबर, २०१४ पूर्वी दाखल झालेले खटले शासन निर्णय, दि. १४ मार्च, २०१६ अन्वये मागे घेण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

तथापि, दि. ०१ नोव्हेंबर, २०१४ नंतर देखील सद्यःस्थितीत राज्यात विविध राजकीय, सामाजिक व इतर जन आंदोलनांची संख्या सतत वाढत आहे. त्यामुळे या प्रकारच्या गुन्ह्यातही वाढ होत आहे. सदर आंदोलनातील खटले मागे घेण्याबाबत लोकप्रतिनिधी तसेच विविध सामाजिक/राजकीय संघटनांकडून विनंती अर्ज प्राप्त होत असतात. त्यामुळे वाढत्या प्रकरणांची संख्या लक्षात घेता दि. १४ मार्च, २०१६ रोजीच्या शासन निर्णयात अंशतः सुधारणा करणे तसेच शासन निर्णय, गृह विभाग क्र. पीआरओ-०५१६/प्र.क्र. १०६/विशा-२, दि. ३०.८.२०१६ अन्वये फौजदारी प्रक्रिया संहिता, १९७३ चे कलम ३२१ नुसार राजकीय व सामाजिक आंदोलनातील खटले मागे घेण्याकरीता

तत्कालीन मा. मंत्री (वित्त व नियोजन) यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत करण्यात आलेली उपसमिती बरखास्त करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आला आहे.

शासन निर्णय :-

- १) शासन निर्णय, गृह विभाग, क्र.पीआरओ-०११४/प्र.क्र.१२०/विशा-२, दि.१४.०३.२०१६ मधील परिच्छेद २ मध्ये खटले मागे घेण्याच्या नमूद केलेल्या कालावधीत दि.१ नोव्हेंबर, २०१४ ऐवजी दि.३१ डिसेंबर, २०१९ अशी सुधारणा करण्यात येत आहे.
- २) राजकीय व सामाजिक आंदोलनातील खटले मागे घेण्याबाबत शासन निर्णय, गृह विभाग, क्र.पीआरओ-०५१६/प्र.क्र.१०६/विशा-२, दि. ३०.८.२०१६ अन्वये तत्कालीन मा.मंत्री (वित्त व नियोजन) यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत करण्यात आलेली उपसमिती बरखास्त करण्यात येत आहे.
- ३) राजकीय व सामाजिक आंदोलनातील प्रलंबित खटले मागे घेण्याकरीता गृह विभाग शासन निर्णय दि.१४.०३.२०१६ अन्वये पोलीस आयुक्त आणि जिल्हादंडाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात आली आहे, त्या समितीच्या बैठका वेळोवेळी घेण्यात याव्यात. त्याचप्रमाणे कालबद्ध निर्णय घेण्याची कार्यवाही करावी. समितीच्या बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयाची माहिती दरमहा शासनास सादर करावी.
- २) सदर शासन निर्णय विधी व न्याय विभागाच्या मान्यतेने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१६९६/PS/२०२०/A, दिनांक २६.११.२०२० ने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०२०१२१६१२०३४३०२२९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(प्र. ग. देशमुख)

सह सचिव, गृह विभाग.

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ४) मा. मंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव
- ५) मा. राज्यमंत्री (गृह) (शहरे) यांचे खाजगी सचिव
- ६) मा. राज्यमंत्री (गृह) (ग्रामीण) यांचे खाजगी सचिव.

- ७) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ८) अपर मुख्य सचिव (गृह), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- १०) अपर पोलीस महासंचालक, राज्य गुन्हे अन्वेषण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ११) प्रधान सचिव, विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई (५ प्रती)
- १२) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई (५ प्रती)
- १३) सचिव, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (५ प्रती)
- १४) सर्व जिल्हादंडाधिकारी
- १५) सर्व पोलीस आयुक्त (लोहमार्गसह)
- १६) सर्व पोलीस अधीक्षक
- १७) सर्व अतिरिक्त जिल्हा पोलीस अधीक्षक
- १८) सर्व पोलीस सह / उप आयुक्त (गुन्हे)
- १९) संचालक, सरकारी अभियोक्ता संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- २०) सर्व सहायक संचालक व सरकारी अभियोक्ता.
- २१) सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २२) अध्यक्ष, इंडियन नॅशनल काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई
- २३) अध्यक्ष, नॅशनलिस्ट काँग्रेस पार्टी, राष्ट्रवादी भवन, फ्री प्रेस जर्नल मार्ग, नरीमन पॉईंट, मुंबई
- २४) अध्यक्ष, भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी. डी. ओ.बॅरेक नं. १, योगक्षेमसमोर, वसंतराव भगवान चौक, नरिमन पॉईंट, मुंबई
- २५) अध्यक्ष, भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राजभवन, एस.व्ही. पटेल रोड, मुंबई
- २६) अध्यक्ष, भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी (मार्क्सवादी), महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅलेस, वरली, मुंबई
- २७) अध्यक्ष, राष्ट्रीय जनता दल (से.), एल. आय. सी. इमारतीसमोर, मुंबई
- २८) अध्यक्ष, बहुजन समाज पार्टी, डी -१, इन्सा हटमेंट, आज्ञाद मैदान, मुंबई
- २९) अध्यक्ष, शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई
- ३०) अध्यक्ष, महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना, राजगड, २०२, मातोश्री टॉवर, दुसरा मजला, पद्माबाई ठक्कर मार्ग, माटुंगा (प.), मुंबई
- ३१) निवडनस्ती (का. विशा - २)